

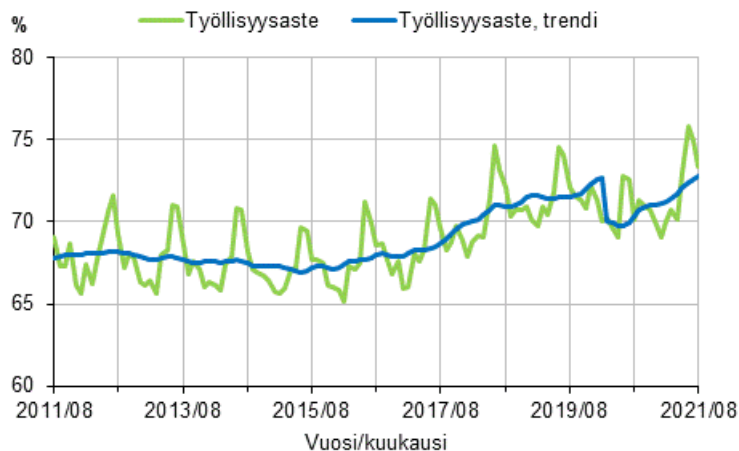
Työvoimatutkimus

Työvoimatutkimus 2021, elokuu

Työllisyys kasvoi ja työttömyys väheni selvästi

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli vuoden 2021 elokuussa 104 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työttömiä oli 33 000 vähemmän kuin vuoden 2020 elokuussa. Työllisyysasteen trendiluku oli 72,8 prosenttia ja työttömyysasteen trendiluku 7,6 prosenttia.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/08–2021/08, 15–64-vuotiaat

Työllisyys ja työttömyys vaihtelevat kuukausittain varsin paljon, ja muutos edellisen kuukauden havaintoon kertoo lähinnä kausi-ilmiöstä eikä suhdannekehityksestä. Tämän johdosta tuoreinta tilastotietoa verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Sen sijaan trendisarjan luvut, joista on poistettu kausi- ja satunnaisvaihtelu, ovat keskenään vertailukelpoisia, ja näin aikasarjan trendistä on helpompi havaita pitkän aikavälin kehitykseen ja suhdannevaihteluihin liittyviä ilmiöitä.

Trendi muuttuu yleensä jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot tulevat mukaan aikasarjaan. Viimeisimpien trendilukujen ennakkollinen luonne on syytä ottaa huomioon päätelmiä tehtäessä. Vuoden 2020 keväällä tapahtunut työllisyyden pudotus on tulkittu kausitasoitussmallissa tasomuutokseksi. Tässä julkistuksessa ilmoitetut luvut ovat **kausitasoittamattomia**, ellei erikseen mainita, että kyse on trendistä. Lue lisää trendistä [tästä](#).

Työvoimatutkimuksen tietosisältö, tiedonkeruu ja estimointimenetelmä uudistuivat vuoden 2021 alussa. Tärkeimmät tunnusluvut korjatuista aikasarjoista on julkaistu StatFin-tietokantapalvelussa. Kaikki korjatut aikasarjat julkaistaan vuoden 2021 aikana.

Työllisiä oli vuoden 2021 elokuussa 2 588 000 (virhemarginaali ±32 000), mikä oli 104 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisiä miehiä oli 44 000 ja naisia 59 000 enemmän kuin vuoden 2020 elokuussa.

15–64-vuotiaiden **työllisyysaste** eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli elokuussa 73,4 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 70,1 prosenttia. 15–64-vuotiaiden miesten työllisyysaste nousi viime vuoden elokuusta 2,6 prosenttiyksikköä 74,2 prosenttiin ja naisten työllisyysaste 4,0 prosenttiyksikköä 72,5 prosenttiin. 20–69-vuotiaiden työllisyysaste oli 71,7 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 68,8 prosenttia.

Työttömiä oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 2021 elokuussa 179 000 (virhemarginaali ±22 000), mikä oli 33 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä miehiä oli 98 000 ja naisia 80 000.

Työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta, oli elokuussa 6,5 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 7,8 prosenttia. Miesten työttömyysaste laski viime vuoden elokuusta 1,1 prosenttiyksikköä 6,8 prosenttiin ja naisten työttömyysaste laski 1,7 prosenttiyksikköä 6,1 prosenttiin.

15–24-vuotiaiden työttömyysaste oli elokuussa 10,1 prosenttia, mikä oli 7,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömyysasteen trendiluku oli 17,0 prosenttia. 15–24-vuotiaiden nuorten työttömien osuus saman ikäisestä väestöstä oli 5,0 prosenttia.

Työvoiman ulkopuolella olevia 15–74-vuotiaita oli vuoden 2021 elokuussa 1 355 000, mikä oli 85 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Työllisyyden muutokset 2020/08 – 2021/08 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan, 15–74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä		Prosenttia, %
Väestö yhteensä	4 137	4 122	-0,4
Työvoima yhteensä	2 696	2 767	2,6
Työlliset	2 484	2 588	4,2
– palkansaajat	2 152	2 227	3,5
– yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	332	361	8,6
Työttömät	212	179	-15,5
Työvoiman ulkopuolella olevat	1 441	1 355	-5,9
	Prosenttia, %		Prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15–64-vuotiaat	70,1	73,4	3,3
Työllisyysaste, 20–69-vuotiaat	68,8	71,7	2,9
Työttömyysaste	7,8	6,5	-1,4
Työvoimaosuus	65,2	67,1	2,0
Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista. Tiedot ovat ILO/EU -määritelmän mukaisia.			

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot

Työ- ja elinkeinotoimistoissa sekä kuntakokeiluissa oli elokuun 2021 lopussa kaikkiaan 281 000 työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 49 000 pienempi kuin edellisen vuoden elokuussa

Työttömyys laski elokuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla; eniten Pohjanmaalla (–30 %), Etelä-Pohjanmaalla (–24 %) ja Pirkanmaalla (–23 %). Vähiten työttömien työnhakijoiden määrä laski Kainuussa (–8 %), Keski-Suomessa (–9 %), Hämeessä (–10 %) ja Uudellamaalla (–10 %). Elokuun lopussa kokoaikaisesti lomautettuja oli 25 000, mikä oli 36 000 vähemmän kuin vuosi sitten.

Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa oli elokuun lopussa yhteensä 106 000 henkilöä, mikä oli saman verran kuin edellisen vuoden elokuussa. Palveluiden piirissä oli 3,8 prosenttia työvoimasta.

Työttöminä työnhakijoina oli 33 000 alle 25-vuotiasta työtöntä. Heidän määränsä oli 9 000 pienempi kuin edellisen vuoden elokuussa. Elokuussa ilmoitettiin 90 000 uutta avointa työpaikkaa eli 35 000 enemmän kuin edellisen vuoden elokuussa.

Muutokset 2020/08–2021/08 työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä		Prosenttia, %
Työttömät työnhakijat	330	281	–14,8
– yli vuoden työttömänä olleet	79	112	41,8
Palveluissa yhteensä	106	106	–0,1
– työllistetyt	22	29	29,1
– työvoimakoulutuksessa, valmennuksessa	24	21	–11,4
– työ- ja koulutuskokeiluissa	5	5	–2,6
– vuorotteluvapaasijaisena, kuntouttavassa työtoiminnassa, omaehtoisessa opiskelussa työttömyysetuudella	55	51	–6,8
Uudet avoimet työpaikat työ- ja elinkeinotoimistoissa	56	90	62,2

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Työ- ja elinkeinoministeriön [Työllisyyskatsaus](#)

Linkit

[Työvoimatutkimuksen tietokantataulukot](#)

[Kausitasoitetusta trendistä](#)

Lukujen tarkkuudesta kerrotaan työvoimatutkimuksen [laatuserosteessa](#)

[Tilastokeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastojen vertailu](#)

[Avoimet työpaikat](#)

[Uusimmat EU:n julkaisemat kausitasoitettut työttömyysluvut](#) (englanniksi) sekä [uusimmat EU:n julkaisemat tiedot avoimista työpaikoista](#) (englanniksi) löytyvät Eurostatin kotisivulta <http://ec.europa.eu/eurostat>.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot 2021, elokuu

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08	5
Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	5
Liitetaulukko 3. Väestö sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	6
Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	7
Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	8
Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	9
Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	10
Liitetaulukko 8. Työlliset ammattiaseman mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	10
Liitetaulukko 9. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	11
Liitetaulukko 10. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	11
Liitetaulukko 11. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	11
Liitetaulukko 12. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat, %.....	11
Liitetaulukko 13. Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	12
Liitetaulukko 14. Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat, %.....	12
Liitetaulukko 15. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	13
Liitetaulukko 16. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08.....	14
Liitetaulukko 17. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat.....	14
Liitetaulukko 18. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetut sarjat 2021/08.....	15

Kuviot

Liitekuviot 2021, elokuu

Liitekuvio 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/08–2021/08, 15–64-vuotiaat.....	16
Liitekuvio 2. Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi 2011/08–2021/08, 15–74-vuotiaat.....	16
Laatuseloste: Työvoimatutkimus.....	17

Liitetaulukot 2021, elokuu

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08

Tunnusluku		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
	Sukupuoli			
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	70,1	73,4	3,3
	Miehet	71,6	74,2	2,6
	Naiset	68,5	72,5	4,0
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	7,8	6,5	-1,4
	Miehet	7,9	6,8	-1,1
	Naiset	7,8	6,1	-1,7
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	65,2	67,1	2,0
	Miehet	68,1	69,7	1,6
	Naiset	62,2	64,5	2,2

Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

Sukupuoli		Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
	Työmarkkina-asema				
Sukupuolet yhteensä	Väestö yhteensä	4 137	4 122	-15	-0,4
	Työvoima yhteensä	2 696	2 767	71	2,6
	- työlliset	2 484	2 588	104	4,2
	- työttömät	212	179	-33	-15,5
	Työvoiman ulkopuolella olevat	1 441	1 355	-85	-5,9
Miehet	Väestö yhteensä	2 080	2 075	-5	-0,2
	Työvoima yhteensä	1 416	1 447	31	2,2
	- työlliset	1 304	1 349	44	3,4
	- työttömät	112	98	-13	-11,9
	Työvoiman ulkopuolella olevat	664	628	-36	-5,4
Naiset	Väestö yhteensä	2 057	2 047	-10	-0,5
	Työvoima yhteensä	1 280	1 320	40	3,1
	- työlliset	1 180	1 239	59	5,0
	- työttömät	100	80	-20	-19,5
	Työvoiman ulkopuolella olevat	777	727	-50	-6,4

Liitetaulukko 3. Väestö sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	4 137	4 122	-15	-0,4
	15-64	3 419	3 416	-2	-0,1
	15-24	607	606	0	-0,1
	25-34	708	709	2	0,2
	35-44	710	714	3	0,5
	45-54	667	664	-3	-0,4
	55-64	727	722	-4	-0,6
	65-74	718	706	-12	-1,7
Miehet	15-74	2 080	2 075	-5	-0,2
	15-64	1 742	1 745	2	0,1
	15-24	316	312	-3	-1,0
	25-34	361	366	4	1,1
	35-44	361	365	5	1,3
	45-54	342	339	-4	-1,1
	55-64	363	363	0	0,0
	65-74	338	331	-7	-2,1
Naiset	15-74	2 057	2 047	-10	-0,5
	15-64	1 676	1 672	-5	-0,3
	15-24	291	294	3	0,9
	25-34	346	344	-2	-0,7
	35-44	350	348	-2	-0,4
	45-54	325	326	1	0,3
	55-64	364	360	-4	-1,2
	65-74	380	375	-5	-1,3

Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 696	2 767	71	2,6
	15-64	2 607	2 684	76	2,9
	15-24	279	299	20	7,1
	25-34	581	606	25	4,3
	35-44	629	637	7	1,1
	45-54	603	605	2	0,3
	55-64	515	537	22	4,3
	65-74	89	83	-5	-6,2
Miehet	15-74	1 416	1 447	31	2,2
	15-64	1 359	1 392	33	2,4
	15-24	141	151	11	7,5
	25-34	322	322	0	0,1
	35-44	332	339	7	2,2
	45-54	305	311	6	1,9
	55-64	260	269	9	3,4
	65-74	57	55	-2	-2,9
Naiset	15-74	1 280	1 320	40	3,1
	15-64	1 248	1 292	44	3,5
	15-24	139	148	9	6,7
	25-34	259	284	25	9,7
	35-44	298	297	0	-0,1
	45-54	298	294	-4	-1,2
	55-64	255	269	13	5,2
	65-74	32	28	-4	-12,0

Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	65,2	67,1	2,0
	15-64	76,3	78,6	2,3
	15-24	46,0	49,3	3,3
	25-34	82,0	85,4	3,4
	35-44	88,6	89,2	0,6
	45-54	90,4	91,0	0,7
	55-64	70,9	74,4	3,5
	65-74	12,4	11,8	-0,6
Miehet	15-74	68,1	69,7	1,6
	15-64	78,0	79,8	1,8
	15-24	44,5	48,3	3,8
	25-34	89,1	88,2	-0,9
	35-44	92,0	92,8	0,8
	45-54	89,1	91,7	2,6
	55-64	71,7	74,1	2,4
	65-74	16,8	16,6	-0,1
Naiset	15-74	62,2	64,5	2,2
	15-64	74,4	77,3	2,8
	15-24	47,6	50,3	2,7
	25-34	74,7	82,4	7,8
	35-44	85,1	85,4	0,3
	45-54	91,7	90,3	-1,4
	55-64	70,1	74,7	4,6
	65-74	8,4	7,5	-0,9

Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 484	2 588	104	4,2
	15-64	2 397	2 507	109	4,6
	15-24	229	269	39	17,2
	25-34	533	574	41	7,6
	35-44	588	599	11	1,8
	45-54	569	571	3	0,4
	55-64	478	494	16	3,4
	65-74	87	82	-6	-6,7
Miehet	15-74	1 304	1 349	44	3,4
	15-64	1 248	1 295	46	3,7
	15-24	109	141	32	29,6
	25-34	302	298	-3	-1,1
	35-44	312	317	5	1,6
	45-54	287	292	5	1,9
	55-64	239	246	7	3,0
	65-74	56	54	-2	-3,9
Naiset	15-74	1 180	1 239	59	5,0
	15-64	1 149	1 212	63	5,5
	15-24	120	128	7	5,9
	25-34	232	276	44	19,0
	35-44	276	282	6	2,1
	45-54	282	279	-3	-1,0
	55-64	239	248	9	3,8
	65-74	31	28	-4	-11,7

Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	60,1	62,8	2,7
	15-64	70,1	73,4	3,3
	15-24	37,8	44,3	6,5
	25-34	75,4	80,9	5,5
	35-44	82,8	83,9	1,1
	45-54	85,3	86,0	0,7
	55-64	65,7	68,4	2,6
	65-74	12,2	11,5	-0,6
Miehet	15-74	62,7	65,0	2,3
	15-64	71,6	74,2	2,6
	15-24	34,5	45,2	10,7
	25-34	83,5	81,6	-1,9
	35-44	86,5	86,7	0,2
	45-54	83,8	86,3	2,5
	55-64	65,9	67,9	1,9
	65-74	16,6	16,3	-0,3
Naiset	15-74	57,4	60,6	3,2
	15-64	68,5	72,5	4,0
	15-24	41,3	43,4	2,1
	25-34	66,9	80,2	13,3
	35-44	78,9	81,0	2,0
	45-54	86,8	85,7	-1,1
	55-64	65,5	68,9	3,3
	65-74	8,2	7,3	-0,9

Liitetaulukko 8. Työlliset ammattiaseman mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Ammattiasema				
Työlliset yhteensä	2 484	2 588	104	4,2
Palkansaajat yhteensä	2 152	2 227	75	3,5
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	332	361	28	8,6

Liitetaulukko 9. Työlliset työntantajasektorin mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Työntantajasektori				
Työntantajasektorit yhteensä (ml. työntantajasektori tuntematon)	2 484	2 588	104	4,2
Yksityinen sektori	1 866	1 935	69	3,7
Julkinen sektori	611	633	22	3,6
- valtio	142	150	8	5,4
- kunta	469	483	15	3,1

Liitetaulukko 10. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Aluehallintovirasto				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 484	2 588	104	4,2
Etelä-Suomen AVI	1 114	1 125	11	0,9
Lounais-Suomen AVI	308	332	24	7,8
Itä-Suomen AVI	226	239	13	6,0
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	554	593	40	7,2
Pohjois-Suomen AVI	198	214	17	8,4
Lapin AVI	69	68	-1	-1,0

Liitetaulukko 11. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	384	438	54	13,9
Miehet	141	165	25	17,5
Naiset	244	273	29	11,8

Liitetaulukko 12. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli			
Sukupuolet yhteensä	15,5	16,9	1,4
Miehet	10,8	12,2	1,5
Naiset	20,7	22,0	1,3

Liitetaulukko 13. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Työsuhde				
Palkansaajat yhteensä	2 152	2 227	75	3,5
- jatkuva kokoaikatyö	1 613	1 594	-19	-1,2
- jatkuva osa-aikatyö	217	243	26	11,9
- määräaikainen kokoaikatyö	234	281	47	20,1
- määräaikainen osa-aikatyö	88	109	21	24,4
Määräaikainen työ yhteensä	322	390	68	21,3
Osa-aikainen työ yhteensä	305	352	47	15,5

Liitetaulukko 14. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	0,0
- jatkuva kokoaikatyö	75,0	71,6	-3,4
- jatkuva osa-aikatyö	10,1	10,9	0,8
- määräaikainen kokoaikatyö	10,9	12,6	1,7
- määräaikainen osa-aikatyö	4,1	4,9	0,8
Määräaikainen työ yhteensä	14,9	17,5	2,6
Osa-aikainen työ yhteensä	14,2	15,8	1,6

Liitetaulukko 15. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08	2020/08 - 2021/08
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	212	179	-33	-15,5
	15-64	210	177	-33	-15,8
	15-24	50	30	-20	-39,4
	25-34	47	32	-15	-32,7
	35-44	41	38	-4	-8,5
	45-54	34	34	-1	-1,5
	55-64	38	44	6	15,7
Miehet	15-74	112	98	-13	-11,9
	15-64	111	97	-14	-12,4
	15-24	32	10	-22	-68,6
	25-34	20	24	4	17,9
	35-44	20	22	2	12,1
	45-54	18	18	0	1,1
	55-64	21	23	2	7,8
Naiset	15-74	100	80	-20	-19,5
	15-64	99	80	-19	-19,5
	15-24	18	20	2	11,4
	25-34	27	8	-19	-70,8
	35-44	21	15	-6	-27,8
	45-54	16	15	-1	-4,5
	55-64	17	21	4	25,6

Liitetaulukko 16. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/08 - 2021/08

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	7,8	6,5	-1,4
	15-64	8,1	6,6	-1,5
	15-24	17,9	10,1	-7,8
	25-34	8,1	5,2	-2,9
	35-44	6,6	6,0	-0,6
	45-54	5,6	5,5	-0,1
	55-64	7,3	8,1	0,8
Miehet	15-74	7,9	6,8	-1,1
	15-64	8,2	7,0	-1,2
	15-24	22,5	6,6	-15,9
	25-34	6,3	7,4	1,1
	35-44	6,0	6,6	0,6
	45-54	5,9	5,9	0,0
	55-64	8,1	8,4	0,3
Naiset	15-74	7,8	6,1	-1,7
	15-64	7,9	6,2	-1,8
	15-24	13,1	13,7	0,6
	25-34	10,4	2,8	-7,6
	35-44	7,2	5,2	-2,0
	45-54	5,3	5,2	-0,2
	55-64	6,5	7,8	1,3

Liitetaulukko 17. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/08 - 2021/08, 15-74-vuotiaat

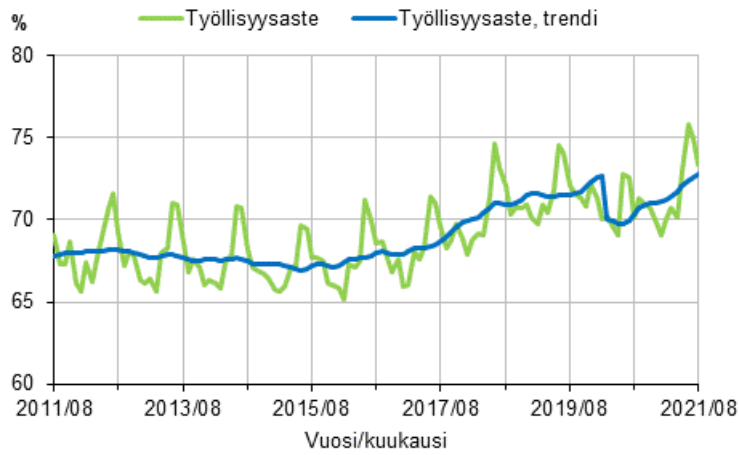
	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/08	2021/08	2020/08 - 2021/08
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Aluehallintovirasto			
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	7,8	6,5	-1,4
Etelä-Suomen AVI	7,5	7,6	0,1
Lounais-Suomen AVI	9,5	6,9	-2,6
Itä-Suomen AVI	9,9	6,5	-3,4
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	5,9	4,8	-1,0
Pohjois-Suomen AVI	8,2	5,1	-3,1
Lapin AVI	.	.	.

Liitetaulukko 18. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetut sarjat 2021/08

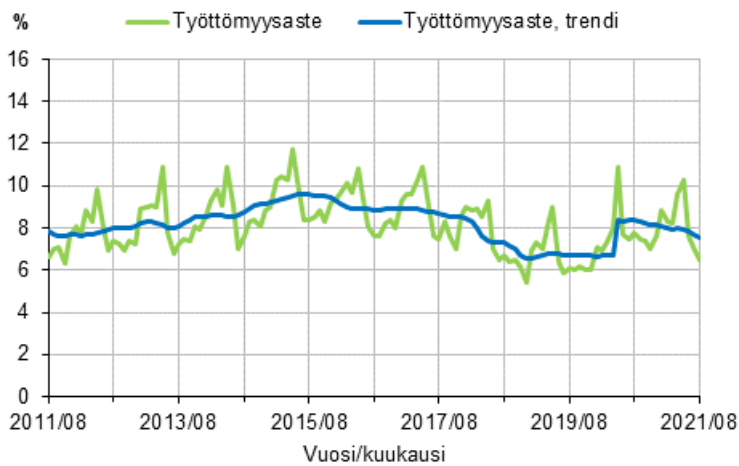
	Työlliset	Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Työttömät	Työttömät työnhakijat (TEM)	Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Työttömyysaste, 15-24-vuotiaat
	1000 henkilöä	Prosenttia, %	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %	Prosenttia, %
2019/08	2 531	71,6	183	241	6,7	17,8
2019/09	2 533	71,6	183	241	6,7	17,9
2019/10	2 538	71,7	183	241	6,7	17,9
2019/11	2 544	72,0	183	241	6,7	17,9
2019/12	2 552	72,3	183	241	6,7	18,0
2020/01	2 559	72,5	182	242	6,7	18,1
2020/02	2 564	72,7	182	242	6,7	18,2
2020/03	2 468	70,1	182	304	6,7	18,5
2020/04	2 465	70,0	182	305	6,7	18,6
2020/05	2 461	69,8	224	306	8,4	18,6
2020/06	2 461	69,7	223	308	8,3	18,7
2020/07	2 469	69,9	225	308	8,4	18,8
2020/08	2 481	70,3	227	309	8,4	18,9
2020/09	2 494	70,7	226	310	8,3	19,0
2020/10	2 502	71,0	224	311	8,2	19,1
2020/11	2 506	71,0	223	313	8,2	19,3
2020/12	2 508	71,0	223	313	8,1	19,3
2021/01	2 512	71,1	222	313	8,1	19,2
2021/02	2 518	71,2	219	313	8,0	18,9
2021/03	2 526	71,5	219	313	8,0	18,7
2021/04	2 536	71,7	220	312	8,0	18,4
2021/05	2 549	72,1	220	310	7,9	18,1
2021/06	2 559	72,4	218	307	7,9	17,6
2021/07	2 566	72,6	214	304	7,7	17,3
2021/08	2 572	72,8	211	302	7,6	17,0

Liitekuviot 2021, elokuu

**Liitekuvio 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi
2011/08–2021/08, 15–64-vuotiaat**

**Liitekuvio 2. Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi
2011/08–2021/08, 15–74-vuotiaat**

Laatuseloste: Työvoimatutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–89-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Tutkimuksen tietosisältö perustuu EU:n asetukseen, ja tutkimuksen otokseen kuuluu joka kuukausi noin 12 500 henkilöä.

Vuoden 2021 alussa työvoimatutkimuksen tietosisältöä, tiedonkeruuta ja estimointimenetelmää uudistettiin. Kyselylomakkeen sisältöä yhdenmukaistettiin aikaisempaa tarkemmin eri EU-maiden välillä tietojen vertailtavuuden parantamiseksi. Tietosisältö myös laajeni, kun kyselyyn lisäti uusia kysymyksiä mm. työajan joustavuuteen, yrittäjän asiakkaiden määrään ja sivutyön työaikaan liittyen. Lisäksi uutena ikäryhmänä tutkimukseen otettiin mukaan 75–89-vuotiaat. Tämän ikäryhmän otoskoko on pieni ja sen vuoksi ikäryhmästä ei julkaista tietoja kuukausi- ja vuosineljänneksellä. Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedot koskevat edelleen 15–74-vuotiaiden ikäryhmää.

Tutkimuksen tiedonkeruutapaa uudistettiin tarjoamalla vastaajille mahdollisuus vastata puhelin- ja käyntihaastattelujen lisäksi myös verkkolomakkeella. Otoksen muodostamisessa ja tulosten laskentatavassa huomioitiin uusi EU-lainsäädäntö, vastauskadon lisääntyminen ja tiedonkeruutapaan toteutetut muutokset.

Vastaajien antamien tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–89-vuotiaan väestön toiminnasta työmarkkinoilla yhden viikon aikana. Työmarkkina-aseman perusluokittelussa väestö jaetaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin. Näistä työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman.

Työvoimatutkimus antaa tuoreen ja kattavan kuvan työvoimasta ja työmarkkinoiden muutoksista. Julkisuudessa seurataan kuukausittain erityisesti työllisyyden ja työttömyyden muutoksia edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta.

Kausitasoitettuja aikasarjoja ja trendiaikasarjoja käytetään seurattaessa pitkän aikavälin kehitystä ja suhdannevaihtelua. Tutkimus antaa tietoa myös työikäisistä henkilöistä, jotka eivät ole työssä tai työnhakijoina.

Vuodesta 2003 alkaen on saatu osaotokselta tietoja myös kotitalouksien rakenteesta sekä kotitalouden kaikkien jäsenten toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin.

Työvoimatutkimus sisältää jatkuvasti kerättäviä tietoja, joita käytetään kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositietoina sekä osaotokselta kysytyjä tietoja, joita käytetään vain vuositietoina. Vuodesta 2021 alkaen osa vuositiedoista kerätään joka toinen vuosi. Työvoimatutkimukseen sisältyy myös osio, jonka aihe vaihtuu vuosittain. Aihe liittyy työmarkkinoihin, esimerkiksi nuoriin, eläkkeelle siirtymiseen, työtaturmiin tai työn ja perheen yhteensovittamiseen. Osa aiheista toistuu säännöllisesti kahdeksan vuoden välein. Joka neljäs vuosi kysymykset liittyvät erikseen päätettävään ajankohtaiseen aiheeseen.

Työvoimatutkimuksen tietosisällöstä on kuvaus osoitteessa: <https://www.stat.fi/til/tyti/tlu>.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositulokset kertovat työllisyyden kausi- ja suhdannevaihteluista. Työvoimatutkimuksen aikasarjat taas kuvaavat työmarkkinoiden muutoksia pitkällä ajanjaksoilla. Vuosikeskiarvot kuvaavat työvoimaa eli työllisiä ja työttömiä sekä työvoiman ulkopuolella olevia esimerkiksi toimialan, ammatin, koulutuksen, iän, sukupuolen ja alueen mukaan ryhmiteltynä.

Tutkimuksen tuloksia käytetään muun muassa työvoimapolitiittisten ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa, päätösten teon tukena sekä erilaisten toimien työllisyysvaikutusten seurannassa. Tärkeitä tulosten käyttäjiä ovat ministeriöt, aluesuunnittelusta vastaavat elimet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt ja Euroopan unioni. Tilastokeskuksessa tietoja käytetään esimerkiksi kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Euroopan unionin tilastovirasto, Eurostat, ohjaa tutkimuksen sisältöä ja seuraa sen laatua. Eurostat tuottaa sille toimitetuista neljännesvuosiaineistoista omia rakenneindikaattoreitaan ja muita tilastoja.

Työvoimatutkimuksen nykyinen tietosisältö perustuu Euroopan unionin sosiaalitalastojen asetukseen (1700/2019) sekä työvoiman aihealuetta koskeviin täytäntöönpanoasetuksiin 2019/2181, 2019/2240 ja 2019/2241, delegoituun säädökseen 2020/256 sekä delegoituun asetukseen 2020/257.

Euroopan unionin työvoimatutkimuksesta löytyy tarkempi kuvaus osoitteesta:
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey.

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja määritelmät noudattavat YK:n kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia ja Euroopan unionin tilastotoimen asetuksia.

Käsitteitä:

- **Työllinen** on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt työtä vähintään tunnin palkkaa tai yrittäjätuloa saadakseen. Myös tutkimusviikolla työstä tilapäisesti pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on äitiys- tai isyysvapaa, ansiosidonnainen vanhempainvapaa, oma sairaus, loma tai työaikajärjestely; tai jos poissaolo kestää alle 3 kuukautta.

Työllisen määritelmän keskeisimmät muutokset vuoden 2021 alusta:

- Vanhempainvapaalla olevat, jotka saavat ansiosidonnaista tukea, luokitellaan työllisiin, vaikka työstä poissaolo olisi kestänyt yli 3 kuukautta.
- Yrittäjä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta työskentelevä lasketaan työlliseksi vain, jos työstä poissaolo on kestänyt alle 3 kuukautta. Aiemmin yrittäjät laskettiin työlliseksi riippumatta poissaolon pituudesta tai syystä.
- **Työtön** on henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla (ei ollut palkkatyössä tai tehnyt työtä yrittäjänä), on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi aloittaa työn kahden viikon kuluessa. Myös henkilö, joka on työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista kolmen kuukauden kuluessa, luetaan työttömäksi, jos hän voisi aloittaa työn kahden viikon kuluessa. Työttömäksi luetaan myös työpaikastaan toistaiseksi lomautettu, joka täyttää edellä mainitut kriteerit.
- **Työvoimaan** kuuluvat kaikki ne 15–89-vuotiaat henkilöt, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.
- **Työvoiman ulkopuolella olevilla** tarkoitetaan henkilöitä, jotka tutkimusviikolla eivät olleet työllisiä tai työttömiä. Työvoiman ulkopuolella olevista voidaan käyttää myös käsitettä työvoimaan kuulumattomat.

Muita työvoimatutkimuksen käsitteitä on selitetty osoitteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/kas.html>.

Työvoimatutkimuksessa käytettäviä luokituksia ovat Toimialaluokitus 2008 (TOL 2008, NACE Rev. 2), Ammattiluokitus 2010 (ISCO-08), Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 (Ammattiluokitus 2010 pohjalta), Koulutusluokitus 2016 (ISCED 2011) ja Sektoriluokitus 2012 sekä alueluokituksesta suuralue, aluehallintovirasto (AVI), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä maakunta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kuukausittain verkkokyselylomakkeella ja haastattelemalla kerättävään otosaineistoon. Kuukausittainen otos on noin 12 500 henkilöä.

Työvoimatutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat 15–89-vuotiaat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös tilapäisesti ulkomailla (alle vuoden) oleskelevat sekä Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden (<https://dvv.fi/ulkomaalaisen-rekisterointi>).

Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa. Haastattelut tehdään kolmen kuukauden välein, paitsi neljäs haastattelu, joka tehdään kuuden kuukauden kuluttua kolmannelta haastattelusta. Ensimmäisen ja viimeisen haastattelun väli on 15 kuukautta. Joka kuukauden otokseen kuuluu noin 12 500 henkilöä, keskimäärin noin joka 370. henkilö perusjoukosta. Yhden tutkimuskuukauden otos koostuu viidestä rotaatioryhmästä, jotka ovat tulleet tutkimukseen mukaan eri aikoina. Otos vaihtuu asteittain siten, että kolmena peräkkäisenä kuukautena

vastaamisvuorossa ovat eri henkilöt. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä vastaajista 3/5 on samoja. Peräkkäisten vuosien otosten päällekkäisyys on 2/5. Tietoja kerätään kaikilta vuoden viikoilta.

Suurimmassa osassa Euroopan maita työvoimatutkimuksen tiedonkeruu perustuu kotitalousotokseen, mikä tarkoittaa sitä, että haastatellaan samalla kertaa kaikki tiettyssä osoitteessa asuvat saman kotitalouden jäsenet. Suomen lisäksi vain Ruotsissa, Tanskassa ja Sveitsissä otos on henkilöpohjainen, eli haastateltavana on vain otokseen poimittu kohdehenkilö. EU:n asetus kuitenkin edellyttää tietoja myös kotitaloudesta, ja Suomessa tämä on ratkaistu hyödyntämällä työvoimatutkimuksen paneeliominaisuutta.

Tutkimuksen tietosisältö vaihtelee eri tutkimuskerroilla. Ensimmäisellä tutkimuskerralla kysytään tarkemmin joitakin perustietoja, joiden ennallaan pysyminen tarkistetaan seuraavilla tutkimuskerroilla. Viimeisellä eli viidennellä tutkimuskerralla tietosisältö on laajempi, ja perustutkimuksen lisäksi kyselyyn kuuluu myös kotitalousosa ja osio, jonka aihe vaihtuu vuosittain. Kotitaloushaastattelun aikana selvitetään kohdehenkilön kotitalouden jäsenet sekä kotitalouteen kuuluvien 15–89-vuotiaiden toiminta työmarkkinoilla. Jotta aineisto kuvaisi koko väestöä, siihen on lisätty ylimääräisen otoksen avulla myös sellaisia kotitalouksia, joiden kaikki jäsenet ovat 90 vuotta täyttäneitä. Alle 15-vuotiaita lapsia ja yli 89-vuotiaita ei työvoimatutkimuksessa haastatella, vaan heille luodaan muutamia työmarkkina-asemaa kuvaavia tietoja rekisteritietojen perusteella.

Kotitalousaineiston avulla voidaan tarkastella esimerkiksi perheen yhteyttä työllisyyteen sekä molempien puolisojen työmarkkina-asemaa yhdessä. Vuonna 2019 kotitalousaineistossa oli noin 45 000 henkilöä, jotka muodostivat 20 000 kotitaloutta. Työvoimatutkimuksen kotitalousosaa on kerätty nykymuotoisena vuodesta 2003, ja tiedot ovat julkaistavissa pääsääntöisesti vuodesta 2004 lähtien.

Työvoimatutkimuksen tiedot kerätään Tilastokeskuksen haastattelijoiden tekemillä tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla ja osin käyntihaastatteluilla sekä vuodesta 2021 alkaen verkkokyselomakkeella. Lomakkeen kielenä käytetään haastateltavan valinnan mukaan joko suomea, ruotsia tai englantia (tilastovuodesta 2014 lähtien).

Tutkimuksessa kaikki vastanneet henkilöt saavat painokertoimen, jonka käytöllä pyritään siihen, että he edustaisivat tutkimuksen perusjoukkoa mahdollisimman hyvin. Painokerroin sisältää kunkin vastaajan osalta tiedon käytetystä otanta-asetelmasta ja lisäinformaatioon perustuvasta vastauskadon oikaisumenetelmästä. Painokerroin korottavuus mahdollistaa sen, että tuloksia voidaan tarkastella perusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen vastannut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Painotus etenee peruspainotuksen kautta uudelleenpainotukseen. Peruspainotus toimii lähtökohtana uudelleenpainotukselle ja siinä huomioidaan tutkimuksen otanta-asetelma ja siinä käytetty ositus sekä vastaajamäärät ositteittain. Uudelleenpainotusmenetelmänä käytetään painojen kalibrointia, jossa peruspainoja parannetaan hyödyntämällä tuoreimpia käytettävissä olevia perusjoukon väestötietoja ja muista rekisterilähteistä saatavaa lisäinformaatiota. Väestötietoja ovat sukupuoli, ikä, alue ja kieli. Muu lisäinformaatio saadaan työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastosta, tilastokeskuksen tutkintorekisteristä ja verohallinnon tulorekisteristä. Kalibrointipainot muodostetaan SAS-ympäristössä toimivalla CALMAR2- valmisohjelmalla, joka on kehitetty Ranskassa.

Työvoimatutkimuksen luvut, kuten kaikki otostutkimuksilla saadut luvut ovat niin kutsuttuja estimaatteja. **Estimaatti** on matemaattisella menettelyllä (estimoinnilla) otoshavainnot käyttäen saatu arvio perusjoukon ominaisuudesta. Esimerkiksi tietyn kuukauden julkaistu työttömien lukumäärä on tällaisella menettelyllä saatu työttömien lukumäärää koskeva arvio eli estimaatti.

Vuodesta 2021 alkaen neljännesvuosiestimaattien laskennassa käytetään neljännesvuosipainoa, joka on laskettu skaalaamalla kyseisen vuosineljänneksen kunkin kuukauden kuukausipaino vuosineljänneksen keskiväestömäärään ja suhteuttamalla kuukauden tutkimusviikkojen lukumäärään. Vuosiestimaatit ovat neljännesvuosiestimaattien keskiarvoja.

Työpäivät ja tehdyt työtunnit estimoidaan kyseisen kuukauden kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Työpäivien ja tehtyjen työtuntien neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien summia.

Työvoimatutkimuksen työllisyys- ja työttömyysluvut vaihtelevat suhteellisen säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Alkuperäisten sarjojen lisäksi työvoimatutkimuksesta julkaistaan myös kausitasoitettuja aikasarjoja, joista on poistettu vuodesta toiseen samantyyppisenä toistuva kausivaihtelu sekä niin kutsuttuja trendejä, joista on poistettu kausivaihtelun lisäksi myös epäsäännöllinen satunnaisvaihtelu.

Pitkän aikavälin kehityksen suunta sekä suhdannevaihtelu ovat paremmin havaittavissa trendistä kuin tasoittamattomista kuukausiluvuista. Käytetystä menetelmästä johtuen trendin viimeisimmät luvut muuttuvat jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot liitetään mukaan aikasarjaan. Kausitasoitettuja sarjoja ja trendisarjoja käytettäessä on syytä huomata, että Tramo/Seats-menetelmässä viimeisimmät kuukaudet perustuvat osittain mallipohjaisiin ennusteisiin, joten niiden pohjalta tehtävissä päätelmissä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Aikasarjojen trendikomponentit on laskettu kesäkuusta 2007 alkaen EU:n tilastoviraston Eurostatin suosittelemalla Tramo/Seats -menetelmällä. Trendistä ja sen käytön rajoituksista on kerrottu tarkemmin osoitteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/men.html>.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työvoimatutkimuksen lukujen luotettavuuteen vaikuttavat vastauskato (ks. edellä), mittausvirheet sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu.

Mittausvirheitä syntyy muun muassa siitä, että kysymykset voidaan ymmärtää ja tulkita eri tavoilla, vastaaja ei muista tai ei halua kertoa joitain tietoja tai vastausten kirjaamisessa tapahtuu virheitä. Mittausvirheitä pyritään vähentämään kehittämällä ja testaamalla haastattelukysymyksiä, haastatteluohjeita, käyttöliittymää sekä kouluttamalla haastattelijoita.

Otannasta aiheutuvalla satunnaisvaihtelulla tarkoitetaan sitä, että eri otoksista lasketut luvut poikkeaisivat jonkin verran toisistaan. Arvioitaessa karkeasti otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun suuruutta erilaisissa tilanteissa on pääperiaatteena, että **lukuihin sisältyy sitä vähemmän otannasta aiheutuvaa epävarmuutta, 1) mitä suuremman otoksen pohjalta luvut on laskettu ja 2) mitä suurempaa väestöryhmää luvut kuvaavat**. Esimerkiksi neljännesvuotta koskevat luvut ovat tarkempia kuin samaa asiaa koskevat kuukausiluvut, koska neljännesvuositiedot on saatu haastattelemalla kolminkertainen määrä henkilöitä verrattuna kuukausitietoihin. Koko vuotta koskevat luvut ovat kaikkein tarkimpia. Jälkimmäinen periaate tarkoittaa sitä, että samankokoisella otoksella saadut työllisten ja työttömien lukumäärää koskevat luvut eli estimaatit ovat sitä tarkempia, mitä suurempaa osaryhmää ne koskevat. Tarkasteltavan osaryhmän pienentyessä otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun osuus kasvaa. Tämän vuoksi esimerkiksi työttömien lukumäärät eri ikäryhmissä tai eri alueilla eivät ole yhtä luotettavia kuin kaikkien työttömien lukumäärä.

Otannasta aiheutuvaa epätarkkuutta arvioidaan estimaatin **keskivirheen** avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat sekä otoksen koko että tarkastelun kohteena olevan ominaisuuden vaihtelu eli muuttujan varianssi. Keskivirheen avulla voidaan laskea estimaatin **luottamusväli**, jolla haettu perusjoukon arvo sijaitsee tietyllä todennäköisyydellä. Työvoimatutkimuksessa käytetty **95 prosentin luottamusväli on väli, jolla kiinnostuksen kohteena olevan ominaisuuden todellinen arvo sijaitsee 95 prosentin todennäköisyydellä**. Jos esimerkiksi tietyn kuukauden työttömien määrän estimaatti on 230 000 ja sen keskivirhe 7 700, on työttömien määrän 95 prosentin luottamusväli $230\,000 \pm 15\,100$ eli 214 900–245 100 henkilöä. Estimaattiin lisättävä ja siitä vähennettävä osa saadaan kertomalla estimaatin keskivirhe 95 prosentin luottamusvälin kertoimella 1,96. Tämä osa kuvaa otannasta aiheutuvaa epävarmuutta ja sitä kutsutaan estimaatin **virhemarginaaliksi**.

Estimoinnin luotettavuuden tilastotieteellinen kuvaus

Työvoimatutkimuksen estimointimenetelmä perustuu painojen kalibrointiin, jossa alkuperäisiä otosasetelmasta laskettuja otospainoja muokataan regressiomallin avulla siten, että halutut väestöjakaumat saadaan oikeiksi.

Estimaattien tarkkuutta arvioidaan niiden keskivirheen avulla. **Keskivirhe** (otosvariانسsin neliöjuuri) ilmaisee sen, kuinka tiiviisti havainnoista estimoitu parametrin arvo on keskittynyt mitattavan perusjoukon parametrin ympärille. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otosasetelma, havaintojen lukumäärä tarkasteltavassa kokonais- tai osajoukossa, tutkimusmuuttujan jakaumasta aiheutuva vaihtelu sekä laskentakaavan ominaisuudet.

Keskivirheestä johdettavia havaintojen luotettavuuden tunnuslukuja ovat luottamusvälit ja suhteellinen keskivirhe. **Luottamusväli** kuvaa sitä, kuinka laajalla alueella perusjoukon todellinen parametrin arvo on suhteessa otoksesta laskettuun estimaattiin. Luottamusväliä laskettaessa kiinnitetään haluttu riskitaso.

Työvoimatutkimuksessa käytetty 5 prosentin riskitaso tarkoittaa sitä, että jos otosten ottamista toistettaisiin, parametrin todellinen arvo osuisi 95 tapauksessa sadasta luottamusvälin sisään ja jäisi 5 tapauksessa sadasta sen ulkopuolelle.

Suhteellinen keskivirhe (variaatiokerroin) on keskivirheen prosenttiosuus estimaatista. Keskivirheen suhteuttaminen estimaatin kokoon poistaa muuttujan mittakaavasta aiheutuvan vaikutuksen. Tämän ansiosta eri muuttujien suhteellisen keskivirheen arvoja tai saman muuttujan keskivirheen arvoja eri osajoukoissa on helppo verrata keskenään.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedoille käytetään keskivirheen estimaattorina yleistetyn regressioestimaattorin (GREG) varianssiestimaattoria. Vuosiestimaattien tilastolliseen tarkkuuteen ja sen arviointiin vaikuttaa se, että työvoimatutkimuksen otos vaihtuu vuoden kuluessa asteittain. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä 60 prosenttia haastateltavista on samoja. Vuoden aikana 90 prosenttia haastatteluista koskee henkilöitä, joita on haastateltu vähintään kaksi kertaa. Samojen henkilöiden vuoden aikana eri haastatteluissa antamat vastaukset korreloivat keskenään, jos henkilön työmarkkina-asema ei muutu haastattelukertojen välillä. Tämän vastausten keskinäisen riippuvuuden huomioon ottamiseksi käytetään työvoimatutkimuksessa vuosiestimaattien keskivirheiden arviointiin 1-asteisen ryväsotannan approksimaatiota, jossa useamman kerran vuoden aikana haastatelluille lasketaan rypään sisäinen varianssi. Rypäät muodostetaan haastateltavan henkilön perusteella. Rypään sisäinen varianssi on nolla, mikäli haastateltavan työmarkkina-asema ei muutu vuoden aikana eri haastattelukertojen välillä.

Esimerkiksi työttömien 230 000 henkilön vuosiestimaatin keskivirheeksi saadaan käytetyllä menetelmällä 3 600 henkilöä ja luottamusväliksi $230\,000 \pm 7\,100$ henkilöä. Jos vuosiestimaatin pohjana olevat haastattelut olisivat koskeneet kaikki eri henkilöitä, olisi työttömien vuosiestimaatin keskivirhe ollut 2 300 ja luottamusväli $230\,000 \pm 4\,500$ henkilöä. Samojen henkilöiden haastatteleminen uudelleen eri vuosineljänneksillä selittää sen, että työvoimatutkimuksen vuositietojen ja neljännesvuositietojen tarkkuuden ero ei ole niin suuri kuin tehtyjen haastattelujen lukumäärän perusteella voisi olettaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimatutkimuksen tuloksia julkaistaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositulokset kuvaavat tilannetta ko. tutkimusjakson ”keskimääräisellä” viikolla. Työpanosta koskevat tiedot ovat jaksojen tulosten summia. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia. Ainoastaan kausitasoitus muuttaa hieman viimeisimpiä kausitasoitettuja kuukausituloksia. Kuukausitiedot julkaistaan noin kolmen viikon kuluttua tutkimuskuukauden päättymisestä. Neljännesvuositiedot julkaistaan samanaikaisesti kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden tietojen kanssa. Neljännesvuositiedot ovat tilastollisesti kuukausitietoja luotettavampia ja sisältävät yksityiskohtaisempia tietoja, muun muassa työllisyys- ja työpanostiedot toimialoittain sekä tarkempia alueittaisia tietoja. Yksityiskohtaisimmat tulokset julkaistaan vuositilastossa. EU:n tilastovirastolle, Eurostatille, toimitetaan neljännesvuosittain aineisto, josta laaditaan EU:n jäsenmaita koskevia tilastoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työvoimatutkimuksen tulokset julkaistaan Suomen virallisen tilaston Työmarkkinat -sarjassa. Keskeisimmät kuukausi- ja neljännesvuosi- ja vuositulokset julkistetaan määräpäivinä Internetissä työvoimatutkimuksen kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyovoimatutkimus>. Kotisivun linkeistä löytyvät muun muassa tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät sekä työvoimatutkimuksen maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin). Tietoja on saatavissa internetin kautta myös Tilastokeskuksen maksullisesta aikasarjatielokannasta (ASTIKA). Eurostat julkaisee työvoimatutkimuksen neljännesvuosi- ja vuositietoja omilla internet-sivuillaan.

Työvoimatutkimuksen vuosien 2020 ja 2021 tammi- ja helmikuuta koskevat lopulliset tiedot on julkaistu maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tietojen yhteydessä. Aiemmin julkaistut tiedot olivat alustavia ja osa niistä on revisoitunut estimointimenetelmän täsmentymisen vuoksi. Vuoden 2021 maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tiedot ovat lopullisia.

Uuden estimointimenetelmän mukaiset taannehtivasti korjatut aikasarjat vuosilta 2009–2020 julkaistaan vuoden 2021 aikana.

Työvoimatilaston vuosijulkaisu sisältää katsauksen kuluneeseen tilastovuoteen, keskeisten käsitteiden määritelmät, käytettyjen luokitusten kuvaukset, aikasarja- ja vuositaulukoita sekä laatuselosteen. Perheisiin ja työhön liittyviä tuloksia julkaistaan syksyllä joka toinen vuosi. Säännöllisen oman julkaisutoiminnan lisäksi työvoimatutkimuksen tietoja julkaistaan Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Naiset ja miehet Suomessa -taskutilastossa sekä työmarkkinoita käsittelevissä artikkelijulkaisuissa. Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella työvoimatutkimuksen tietopalvelusta.

Työvoimatutkimuksen tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttöluopapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten. EU-työvoimatutkimusta varten muokatut aineistot toimitetaan EU:n tilastovirastolle ilman tunnistetietoja. Työvoimatutkimuksen tiedot suojataan Tilastokeskuksen tietosuojajohtajassa määritellyn suojausluokan mukaan. Tietosuojaseloste on nähtävissä osoitteessa:

http://www.stat.fi/meta/tietosuojaselosteet/tietosuojaseloste_tyovoimatutkimus.html.

Tietopalvelu tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi ja puh. 029 551 1000.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuukausittainen työvoimatutkimus, aluksi nimellä työvoimatiedustelu, on ollut käynnissä vuodesta 1959 alkaen. Tänä aikana sen tietosisältöä, tiedonkeruutapoja ja menetelmiä on kehitetty useaan otteeseen. Keskeisimmistä tiedoista on vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 1989 asti.

Alkuun tietosisällöltään melko suppean tutkimuksen tiedot kerättiin postikyselynä. Vuonna 1976 tietosisältö laajeni ja menetelmää uudistettiin. Vuosina 1977–1993 tutkimus koostui kuukausitiedustelusta sekä sitä täydentävästä erillisestä puhelimitse tehdystä vuosihaastattelusta. Kuukausitiedustelun tiedonkeruu muutettiin vuonna 1983 postikyselystä puhelinhaastatteluksi, minkä ansiosta vastauskato pieneni noin 30 prosentista 4 prosenttiin.

Suomen liityttyä Euroopan unioniin työvoimatutkimus harmonisoitiin Euroopan unionin yhteiseen työvoimatutkimukseen. Aluksi vuosina 1995–1998 EU-työvoimatutkimuksen tiedot kerättiin erillisenä haastattelututkimuksena keväisin maaliskuu–toukokuussa. Kuukausitutkimus uudistettiin asteittain vastaamaan EU-työvoimatutkimusta. Vuonna 1997 kuukausitutkimuksen sisältö laajentui, tiedonkeruu muuttui tietokoneavusteiseksi puhelinhaastatteluksi (CATI) sekä käsitteet ja määritelmät yhdenmukaistettiin vastaamaan entistä paremmin Euroopan unionin ja YK:n työjärjestön ILO:n ohjeita ja suosituksia. Työttömän määritelmää tarkistettiin vielä toukokuussa 1998 ja julkaistut aikasarjat korjattiin vuodesta 1989 alkaen taannehtivasti uudistettujen määritelmien mukaisiksi.

Huhtikuussa 1999 työvoimatutkimuksen tietosisältö laajeni edelleen, kun kuukausitutkimus ja EU-työvoimatutkimus yhdistyivät yhdeksi jatkuvaksi työvoimatutkimukseksi. Vuodesta 1999 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä tehtiin EU-maiden yhteinen ad hoc -lisätutkimus, jonka aihe vaihteli vuosittain. Vuoden 2000 alusta siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon, kun aiemmin kunkin kuukauden tiedot kerättiin yhdeltä tutkimusviikolta. Jatkuvaan tutkimusviikkoon siirtyminen vaikutti työpäivä- ja työtuntitietoihin, minkä vuoksi ne eivät ole vuodesta 2000 eteenpäin täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin. Vuodesta 2003 alkaen tutkimuksen tietosisältö laajeni osaotokselta kerättävällä kotitalousosalla. Vuonna 2008 otettiin käyttöön uusi tiedonkeruulomake: tutkimuksen tietosisältö muuttui hieman ja osa tiedoista siirryttiin keräämään osaotokselta, jolta kerättyjä tietoja käytetään vain vuositietoina. Myös joidenkin käsitteiden määritelmät muuttuivat. Uudistukset perustuivat EU:n asetuksiin, ja niillä pyrittiin parantamaan EU-maiden työvoimatilastojen vertailtavuutta.

Vuoden 2021 alussa työvoimatutkimuksen tietosisältöä, tiedonkeruuta ja estimointimenetelmää uudistettiin. Kyselylomakkeen sisältöä yhdenmukaistettiin aikaisempaa tarkemmin eri EU-maiden välillä tietojen vertailtavuuden parantamiseksi. Tietosisältö myös laajeni, kun kyselylomakkeelle lisäti uusia kysymyksiä. Tärkeimmät muutokset koskevat kysymyksiä työajasta ja sitä, milloin henkilö määritellään työlliseksi. Jatkossa esimerkiksi vanhempainvapaalla olevat, jotka saavat ansiosidonnaista tukea, luokitellaan työllisiksi poissaolon pituudesta riippumatta.

Lisäksi uutena ikäryhmänä tutkimukseen otettiin mukaan 75–89-vuotiaat. Tämän ikäryhmän otoskoko on pieni ja sen vuoksi ikäryhmästä ei julkaista tietoja kuukausi- ja vuosineljänneksellä. Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedot koskevat edelleen 15–74-vuotiaiden ikäryhmää.

Tutkimuksen tiedonkeruutapaa uudistettiin tarjoamalla vastaajille mahdollisuus vastata puhelin- ja käyntihaastattelujen lisäksi myös verkkolomakkeella. Otoksen muodostamisessa ja tulosten laskentatavassa huomioitiin uusi EU-lainsäädäntö, vastauskadon lisääntyminen ja tiedonkeruutapaan toteutetut muutokset.

Työvoimatutkimuksen vuosien 2020 ja 2021 tammi- ja helmikuuta koskevat lopulliset tiedot on julkaistu maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tietojen yhteydessä. Aiemmin julkaistut tiedot olivat alustavia ja osa niistä on revisoitunut estimointimenetelmän täsmentymisen vuoksi. Vuoden 2021 maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tiedot ovat lopullisia.

Uuden estimointimenetelmän mukaiset taannehtivasti korjatut aikasarjat vuosilta 2009–2020 julkaistaan vuoden 2021 aikana.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Työvoimatutkimuksen lisäksi työmarkkinoihin liittyviä Tilastokeskuksen tilastoja ovat avointen työpaikkojen tilasto, työolotutkimus, työtaistelutilasto, työtapaturmatilasto sekä työssäkäyntitilasto.

Näistä työssäkäyntitilasto tuottaa tietoja väestön toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Sen tiedot poikkeavat tiedonkeruutavasta sekä työllisten ja työttömien määrittelystä johtuen jonkin verran työvoimatutkimuksen tiedoista. Työssäkäyntitilasto on eri viranomaisten rekisteritietoihin pohjautuva kokonaisaineisto. Työssäkäyntitilaston tiedot henkilön toiminnasta koskevat pääosin vuoden viimeistä viikkoa. Tilaston tiedot työttömyydestä perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tilaston valmistuminen kestää runsaan 1 1/2 vuotta, ennakkotietojen valmistuminen noin vuoden. Koska työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, tarjoaa se työvoimatutkimusta paremmin aluetietoja (myös kuntakohtaisia) sekä tietoja pienistä väestöryhmistä, esimerkiksi pienistä toimialoista ja ammattialoista. Hallinnollisiin rekistereihin perustuvan työssäkäyntitilaston käsitteet eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Työvoimatutkimuksen tietoja käytetään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidossa. Muun muassa tämän vuoksi työvoimatutkimuksen keskeisten käsitteiden, kuten väestö, työllisyys ja työtunnit, määrittelemisessä noudatetaan mahdollisimman pitkälle kansantalouden tilinpidon suosituksia (YK:n System of National Accounts, SNA ja European System of Accounts, ESA). Työvoimatutkimuksessa julkisen sektorin määrittely poikkeaa jonkin verran kansantalouden tilinpidon sektoriluokittelusta. Asevelvolliset luokitellaan kansantalouden tilinpidossa ILO:n suosituksen mukaan työllisiksi, kun taas työvoimatutkimuksessa asevelvolliset ovat työvoiman ulkopuolella.

Euroopan unionin tilastoviraston, Eurostatin, julkaisemat Suomen työvoimatutkimuksen tulokset eroavat Suomessa julkaistuista siten, että asevelvolliset eivät ole lainkaan mukana Eurostatin tiedoissa. Useimmissa EU-maissa asevelvolliset eivät kuulu työvoimatutkimuksen kohdejoukkoon eli yksityisissä kotitalouksissa asuvaan väestöön. Tämä aiheuttaa eroja etenkin 15–24-vuotiaita koskeviin tuloksiin. Suomen julkaisemissa luvuissa asevelvollisuutta suorittavat ovat mukana työvoiman ulkopuolisessa väestössä.

Myös työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tietoja työttömistä työnhakijoista. Työ- ja elinkeinoministeriön tiedot perustuvat rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon, joka kuvaa kuukauden viimeistä arkipäivää. Työnvälitystilaston työttömyyden määrittely perustuu lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin, minkä vuoksi tilastotiedot eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia. Työnvälitystilastossa työttömältä ei edellytetä yhtä aktiivista työnhakua kuin työvoimatutkimuksessa. Myös opiskelijoiden hyväksymisessä työttömiksi on eroja. Tietoja tilastojen välisistä eroista on selitetty tarkemmin osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2019-09-13_men_001.html.

Lisätietoja

Ulla Hannula 029 551 2924

Pertti Taskinen 029 551 2690

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työvoimatutkimus 2021, elokuu. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute